

частку займають особисті селянські господарства, що свідчить про незавершеність процесу формування класу фермерів та малих підприємств виробників сільськогосподарської продукції.

4. В структурі несільськогосподарського підприємництва Хмельницької області основною складовою є фізичні-особи СПД, що свідчить про небажання індивідумів створювати юридичні особи через значні адміністративно-правові бар'єри.

5. Програми підтримки малого підприємництва в Хмельницькій області формуються традиційним підходом, без врахування сучасних тенденцій розвитку економічних відносин. Програми не фінансуються в повному обсязі, окрім того не має чітко визначених виконавців і не проводиться аналізу виконання.

Список використаних джерел

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов /А.Смит. – М., 1993. – 483 с.
2. Остапчук А.Д., Вдович В.Г. Мале підприємництво – основа сталого розвитку сільських територій [Електронний ресурс] /А.Д. Остапчук, В.Г. Вдович //Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Summary. Research of the state of small enterprises is executed on a village and efficiency of their activity is appraised on the example of the Khmel'nicky area, the ways of overcoming of problems and prospect of development are set.

Key words: small enterprises, market relations, farms, personal peasant economy, small business entities.

УДК : 330.322.011: 348.45 (477)

Свідер О.П., асистент Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДПРИЄМСТВА ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розглядається ефективність використання прямих іноземних інвестицій у господарській діяльності підприємств легкої промисловості на базі матеріалів Хмельницької області.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, легка промисловість, ефективність.

Постановка проблеми. Формування сприятливого інвестиційного клімату є важливою передумовою для активізації залучення прямих іноземних інвестицій на вітчизняні підприємства легкої промисловості. Однак, після надходження іноземного інвестування на промислові суб'єкти господарювання постає інше завдання – забезпечення ефективного використання отриманих капіталовкладень для підвищення прибутковості, ринкової вартості, економічного розвитку підприємств, що у свою чергу, дуже позитивно впливає на інвестиційний клімат та бізнес імідж вітчизняних суб'єктів господарювання легкої промисловості. Тому, за сучасних умов зростання конкуренції та процесів глобалізації проблема ефективного використання залучених прямих іноземних інвестиційних ресурсів набуває актуального значення і потребує реалізації комплексного підходу для її ґрунтовного вирішення в контексті забезпе-

чення стійкого підвищення конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, прибутковості та економічного зростання підприємств легкої промисловості України.

Стан вивчення проблеми. Дослідженням зовнішньоекономічної діяльності досліджуваного регіону загалом та іноземних інвестицій зокрема займаються М.Войнаренко, Н.Скринник, Л.Бушовська, Т.Плішка, Т.Гільберт, Н.Грипинська, С.Флентін та ін. Однак проблема ефективності використання та впливу іноземних інвестицій на соціально-економічний розвиток регіону залишається слабо висвітленою.

Метою дослідження є аналіз стану залучення прямих іноземних інвестицій на підприємствах легкої промисловості Хмельницької області.

Результати дослідження. Важлива роль легкої промисловості для забезпечення стійкого розвитку національної економіки обумовлена тим, що дана галузь характеризується досить швидкою оборотністю капіталу, а відтак високою часткою доданої вартості (біля 50 %), що забезпечує значущий внесок у формування величини валового національного продукту. Як об'єктивне підтвердження, цьому є той факт, що становлення економіки країн, які є лідерами світових ринків розпочалося саме з випереджаючого розвитку виробництва товарів широкого споживання.

До 1991 р. легка промисловість України забезпечувала близько 50 % потреб Радянського Союзу в текстильній та швейній продукції. Дослідження динаміки обсягів реалізованої промислової продукції протягом 2004–2011 рр. в Україні свідчить досить низьку частку (від 0,7 % до 1,2 %) реалізованої продукції легкої промисловості у загальному підсумку реалізації промислової продукції (рис. 1). Серед основних тенденцій динаміки обсягів реалізованих виробів легкої промисловості слід зазначити про початок зниження з 2003 р. питомої ваги товарів легкої промисловості у загальному підсумку промислової продукції. Однак, найбільш разючим є той факт, що незважаючи на економічну кризу, що розпочалася у 2008 р. частка реалізованої продукції підприємств легкої промисловості тоді становила 0,9 % на відміну від 0,7 % аналогічного показника за підсумками 2011 р., як уже посткризового періоду функціонування економіки України (рис. 1).

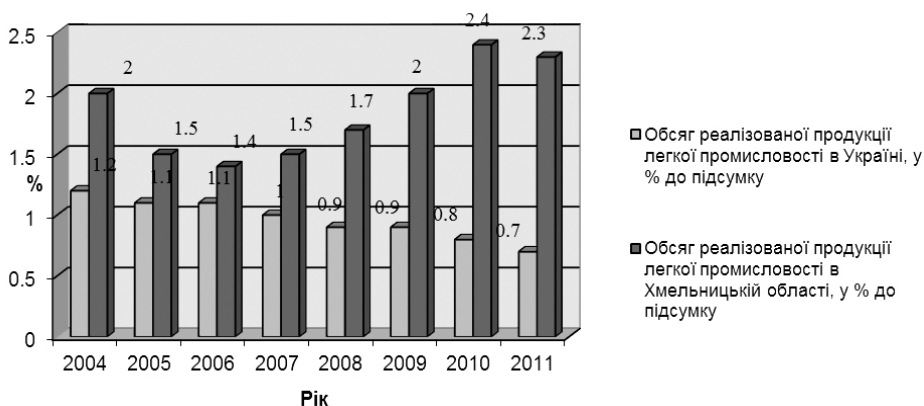

Рис. 1. Динаміка структури обсягів реалізованої продукції легкої промисловості в Україні та Хмельницькій області за 2004–2011 рр.

Джерело: побудовано на підставі [1,2]

Аналітичне дослідження діяльності підприємств легкої промисловості Хмельниччини за 2004–2011 рр. свідчить про наявність дещо нестійкої тенденції поступо-

вого нарощення обсягів реалізованих товарів легкої промисловості у загальному обсязі реалізованої промислової продукції суб'єктів господарювання області. Так, незважаючи на початок економічної кризи у 2008 р. динаміка реалізації товарів підприємств легкої промисловості Хмельницької області характеризувалася зростанням аж до початку 2011 р., протягом якого спостерігалася незначне зниження (0,1 %) обсягів реалізованих виробів легкої промисловості у загальному підсумку реалізованої продукції суб'єктів господарювання області (рис.1, 2). У цілому ключовим завданням функціонування підприємств легкої промисловості Хмельницького регіону є забезпечення стійкого підвищення ефективності їх діяльності для зростання інвестиційної привабливості та прибутковості суб'єктів господарювання.

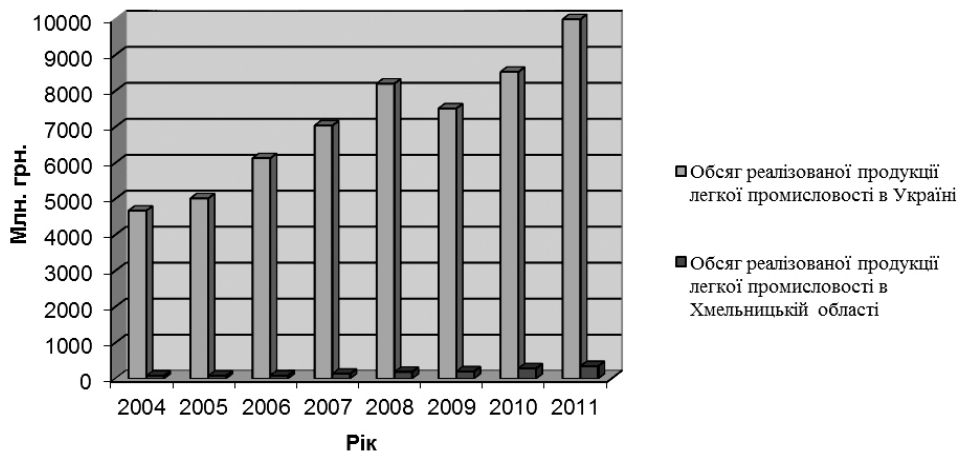

Рис. 2. Динаміка обсягів реалізованої продукції легкої промисловості в Україні та Хмельницькій області за 2004–2011 рр.

Джерело: побудовано на підставі [1,2]

З проведеного аналітичного дослідження господарської діяльності підприємств легкої промисловості України та Хмельницької області зокрема, можна чітко визначити основну проблему їх функціонування, яка полягає в недостатності наявних фінансових ресурсів для забезпечення підвищення ефективності діяльності та рівня рентабельності суб'єктів господарювання легкої промисловості. Вважаємо, що найбільш раціональним шляхом вирішення зазначеної проблеми є підвищення інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості з метою зростання обсягів залучених прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та забезпечення ефективного їх використання, як ключова передумова зростання прибутковості та ринкової вартості суб'єктів господарювання.

Зважаючи на не дуже сприятливий інвестиційний клімат в Україні пряме іноземне інвестування (акціонерний капітал) у вітчизняні промислові підприємства характеризувалися позитивною динамікою зростання надходження інвестицій, як в масштабах України так і Хмельницького регіону українських промислових суб'єктів господарювання, як привабливих об'єктів для залучення прямих іноземних інвестицій (табл. 1).

Так, протягом 2006–2012 рр. величина прямих іноземних інвестицій, які було вкладено в промислові підприємства України характеризувалася стабільним поступовим зростанням, за винятком лише 2011 р. за підсумками якого обсяг отриманого

прямого іноземного інвестування дещо знизився лише для промислових суб'єктів господарювання Хмельницької області, що не відобразилося на зростанні загального обсягу прямих іноземних інвестицій в масштабах України (табл. 1, рис. 1, 2).

Таблиця 1

Стан залучення прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал) промисловими підприємствами і підприємствами легкої промисловості України та Хмельницької області протягом 2006–2012 рр.

Рік	Обсяг залучених ПІІ підприємствами України		Темп зростання (зменшення) обсягу ПІІ в Україні, %	Обсяг залучених ПІІ підприємствами Хмельницької області		Темп зростання (зменшення) обсягу ПІІ в Хмельницькій області, %
	млн. грн.	у % до підсумку у		млн. грн.	у % до підсумку у	
Промислові підприємства						
2006	9527,8	100	232,5	39,2	0,41	158,2
2007	10470,3	100	109,9	64,6	0,62	164,9
2008	12421,2	100	118,6	95,3	0,77	147,4
2009	12469,7	100	100,4	99,9	0,80	104,8
2010	13276,4	100	106,5	180,4	1,36	180,7
2011	14034,3	100	105,7	149,1	1,06	82,6
2012	15238,6	100	108,6	150,7	0,99	101,1
Підприємства легкої промисловості						
2006	104,3	100	88,2	0,2	0,22	1,3
2007	126,3	100	121,1	4,4	3,47	2200,0
2008	144,1	100	114,1	5,5	3,83	125,0
2009	141,5	100	98,2	5,2	3,71	94,5
2010	140,9	100	99,6	5,4	3,81	103,8
2011	137,5	100	97,6	5,2	3,81	96,3
2012	139,2	100	101,2	5,3	3,80	101,9

Примітка. ПІІ – прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал); – дані неможливо розрахувати
Джерело: побудовано на підставі [1,2]

Отже, щодо стану залучення прямих іноземних інвестицій підприємствами легкої промисловості України та Хмельницької області зокрема, то його, на наш погляд, далеко не можна охарактеризувати як достатній, оскільки загальний обсяг прямого іноземного інвестування протягом останніх років (2009 р., 2011 р.) характеризується зниженням внаслідок наявності ряду накопичених нагальних проблем, які потребують раціонального їх вирішення для покращення інвестиційного клімату країни, підвищення інвестиційної привабливості та прибутковості вітчизняних суб'єктів господарювання легкої промисловості.

Висновки та пропозиції. Таким чином, проведене аналітичне дослідження стану залучення та ефективності використання прямих іноземних інвестицій на підприємствах легкої промисловості України та Хмельницької області зокрема, свідчить наявність низки невирішених важливих проблем щодо: 1) поліпшення інвестиційного клімату, як на рівні регіонів так і на загальнодержавному рівні; 2) забезпечення ефек-

тивного використання наявних прямих іноземних інвестиційних ресурсів для підвищення ефективності господарської діяльності, прибутковості та конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості, що сприяє стійкому зростанню інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання; 3) реалізації раціональних підходів до управління прямими іноземними інвестиціями на підприємствах легкої промисловості для забезпечення скорочення терміну їх окупності, підвищення їх рентабельності, грошової віддачі; 4) забезпечення повної мобілізації та реалізації наявних резервів та інвестиційного потенціалу суб'єктів господарювання легкої промисловості для підвищення ефективності використання прямих іноземних інвестицій, зростання рентабельності, платоспроможності та інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств легкої промисловості; 5) проведення ефективної оцінки та адекватного врахування фактора ризику у процесі інвестиційної діяльності підприємств; 6) забезпечення стійкого підвищення ринкової вартості суб'єктів господарювання легкої промисловості.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Головного Управління статистики у Хмельницькій області Державного Комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/>.
3. Статистичний щорічник Хмельницької області за 2009 рік / За ред. В. В. Скальського. Головне управління статистики у Хмельницькій області. Хмельницький. – 447 с.

Summary. *An efficiency of foreign direct investment in business enterprises of light industry based on material Khmelnytsky region are analyzed.*

Key words: *foreign direct investment, light industry, efficiency.*

УДК 330(574)

*Тодорич Л.П., аспірантка Комратського державного
університета (Республіки Молдова)*

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Показана сущность экономической устойчивости предпринимательской деятельности, приводятся показатели получения чистой прибыли и рентабельности ряда сельскохозяйственных предприятий, которые сравниваются с минимальными уровнями, необходимыми для ведения расширенного воспроизводства. Приводятся пути снижения экономической устойчивости на основе обеспечения роста урожайности возделываемых культур

Ключевые слова: *экономическая устойчивость, объем реализации, прибыль, рентабельность, предпринимательская деятельность.*

Постановка проблемы. Как известно, сельскохозяйственные предприятия функционируют в непредсказуемых погодных-климатических условиях. Особенно сложно приходится вести производство продукции в сельском хозяйстве Республики Молдо-